

Tetiana Syvokozova

Institute of the Ukrainian Language of National Academy of Science of Ukraine, Kyiv

VERBALIZATION OF THE CONCEPT «THE WAY OF MOVEMENT»
IN ANCIENT UKRAINIAN LANGUAGE OF 17—18TH CENTURIES

The article is devoted to the units, which represent the development of locative semantics and form the group of synonymic case-forms and prepositional substantival complexes with the semantic of dynamic localization. Investigation of the semantic-syntactic units of language is an actual problem of modern linguistics. Many linguists in Ukraine and abroad investigate the question of the theoretical underground and lingual specific of locative semantics. The complex study of locative category involves the analysis of all means of verbal expression of locative semantics in diachrony and synchrony, its influence on the grammatical structure of the language.

Historically non-prepositional noun case-forms which denote the way of movement were changed into prepositional forms, known as prepositional substantival complex.

Based on the idea of locative identification, the main types of prepositional substantival complexes with the meaning of way of movement are defined, each one of them is represented by the structural models. The main attention is focused on the detailed structural and semantical description of such models of prepositional substantival complex, as *по*+S_{loc}, *в*(*у*)+S_{acc}, *крузь*+S_{acc}, *черезь* (*через*, *чрезь*, *чрез*, *чрезь*, *чрезь*, *чрезь*)+S_{acc}, *мимо*+S_{gen}, *мимо*+S_{acc}, *уз*+S_{acc}, *поузь*+S_{acc}, *проти́вь* (*против*, *противу*)+S_{gen}, *за*+S_{ins}, *понадъ* (*по нудъ*)+S_{ins}, *понадъ* (*понад*, *по-над*)+S_{ins}, *внутрь*+S_{gen}, *межи* (*межы*, *меже*, *между*)+S_{ins}. These units denote the way of movement in the written records of the Ukrainian language of 17—18th centuries from Eastern Polissia.

Keywords: prepositional substantival complex, model of prepositional substantival complex, dynamic localization, way of movement.

Мовна мозаїка

СУПЕРМАРКЕТ **ІКОРНИЙ**, **ІКРЯНИЙ** чи **ІКРÓВИЙ**?

Рекламні оголошення запрошують покупців до *ікорного супермаркету*, тобто до магазину, де торгують продуктами, одержаними (виготовленими) з різних видів риб'ячої ікри. Але супермаркет названо неправильно, бо *ікорний* — прикметник російської мови. У словниках української мови зафіксовано лише прикметник *ікряний* зі значенням 'який містить ікру, складається з ікри' (пор.: *ікряна риба*, *ікряний соус*, *ікряний екстракт*, *ікряний торт*), а в російсько-українських словниках подано його як єдиний відповідник до російського *ікорний*, що спричинило використання назв *ікряний бар*, *ікряний дім* і под. Зважаючи на традицію утворення назв магазинів залежно від назви товару (пор.: *книжка* — *книжковий*, *іграшка* — *іграшковий*), супермаркет, де торгують продуктами з ікри, логічно назвати *ікрóвим*. Цей прикметник поданий лише в «Російсько-українському словнику» (див.: Російсько-український словник: у 4 т. — Т. 2. **З** — **Н**. — Вип. 1. **З** — **К** / Головний редактор : акад. А. Кримський. — К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. — Репринт з видання 1929. — С. 178).

Отже, *супермаркет* не *ікорний*, а *ікрóвий*.

Катерина Городенська